

INPUT COMMISSIEDEBAT PENSIOENONDERWERPEN

DATUM: 23-01-2026

ONDERWERP: INPUT COMMISSIEDEBAT PENSIOENONDERWERPEN

De Pensioenfederatie brengt graag drie onderwerpen onder uw aandacht: (1) de voortgang en status van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, (2) hoe de deelnemer wordt betrokken bij deze overgang en (3) hoe pensioenfondsen beleggen in het belang van deelnemers. Deze punten vragen om aandacht en stabiel beleid.

1. De pensioensector op stoom

De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is in volle gang. Per 1 januari 2026 is het pensioen van meer dan de helft van alle werkenden en pensioengerechtigden over naar het nieuwe stelsel, met een totaal vermogen van ruim 500 miljard euro. Werkenden en gepensioneerden gaan er gemiddeld goed op vooruit.

Het beeld bij de fondsen die al in 2025 zijn ingevaren is positief. Er is nauwelijks tot geen sprake van onrust of vragen bij deelnemers.

De transitie is bij de pensioensector in goede handen, maar zeker niet zonder uitdagingen. De transitie is een operatie waarin verschillende trajecten gelijktijdig dienen te worden uitgevoerd. Denk aan het complexe en tijdrovende proces om een invaarbeschikking van DNB te verkrijgen, wat gepaard gaat met (extra) berekeningen, analyses en onderbouwingen van evenwichtigheid, risicohouding en compensatiemaatregelen. Maar ook het op orde krijgen van de IT-systemen is cruciaal. Dit gaat goed, dankzij de grote inzet van alle betrokkenen. Het vraagt wel om alertheid vanwege het beroep op de capaciteit van pensioenfondsen en alle betrokken partijen. De transitie wordt bovendien uitgevoerd in onrustig vaarwater met geopolitieke spanningen en groeiende onzekerheden op financiële markten.

Wij vragen dan ook om begrip voor de intensieve opdracht waar de pensioenfondsen voor staan en roepen op tot stabiel beleid en voorspelbaarheid. Zo kunnen alle pensioenfondsen voor hun deelnemers een goede overgang realiseren, waarbij we ook in het nieuwe stelsel vasthouden aan de kracht van het internationaal toonaangevende Nederlandse pensioenstelsel: samenbouwen aan pensioen, mee- en tegenvallers samen opvangen en levenslange pensioenuitkeringen.

2. De deelnemer centraal bij invaren en daarna

Hoewel voor werkenden en gepensioneerden veel hetzelfde blijft – zoals verplicht sparen voor pensioen, een levenslange uitkering en tegenvallers samen opvangen – is het belangrijk om hen op een heldere, tijdige en toegankelijke wijze mee te nemen in de overgang naar het vernieuwde stelsel. Pensioenfondsen en hun uitvoerders zetten zich hier ten volle voor in.

Communicatie over de pensioentransitie is een continu proces dat begint bij het informeren over de noodzaak en het tijdpad van de verandering. Vervolgens wordt duidelijk wat de overstap voor deelnemers persoonlijk betekent. Eerst met een prognose en na invaren met een definitieve berekening. Transitiecommunicatie loopt door tot en met de implementatie van de nieuwe regeling en de nazorg.

Maatwerk in communicatie is essentieel. Pensioenfondsen kennen hun eigen deelnemers het best, en zij spelen bij de communicatie in op de unieke kenmerken van hun deelnemersbestand. Om te voorkomen dat deelnemers worden overspoeld met informatie die zij niet kunnen plaatsen is het bovendien belangrijk om informatie gelaagd aan te bieden: van beknopte kernboodschap tot verdiepende uitleg voor wie daar behoefte aan heeft. Pensioenfondsen bieden dit maatwerk voor hun deelnemers. Het is belangrijk dat pensioenfondsen daarvoor de ruimte krijgen en dat het doel om deelnemers zo goed mogelijk te informeren voorop kan staan.

Pensioenfondsen doen veel om hun deelnemers te informeren, te betrekken en/of te activeren. De communicatierapportage winter 2025 van de Pensioenfederatie toont hoe, hoe veel en hoe divers pensioenfondsen communiceren naar hun deelnemers. Naast informatieve communicatie is er volop dialoog tussen fondsen en deelnemers. Dit doen zij op allerlei vormen, zoals webinars, (goed bezochte) bijeenkomsten en digitale Q&A's. Bovendien onderzoeken pensioenfondsen voorkeuren van deelnemers via kwantitatief- en kwalitatief onderzoek en via deelnemerspanels. Er worden minipublics georganiseerd en via hoorrechtverenigingen is er ruimte voor dialoog. Signalen via de helpdesk en klachtenprocedures worden meegenomen (zie hierover nader de communicatierapportage december 2025).

Naast het informeren van de deelnemers, staan deelnemers ook centraal bij het ontwerp van de nieuwe pensioenregeling en de transitie daarnaartoe. Bij het ontwerp van de regeling is bijvoorbeeld onderzocht welke risico's de deelnemers kunnen en willen dragen. Dit is een belangrijk element voor de vaststelling van de risicohouding en het beleggingsbeleid in de nieuwe regeling. Een belangrijke toetssteen bij de transitie is of de transitie evenwichtig is en of er geen deelnemers onevenredig benadeeld worden. Deze toets is ten eerste aan sociale partners bij het indienen van het verzoek tot invaren en vervolgens aan het bestuur van een pensioenfonds, maar staat ook onder toezicht van DNB. Verder willen wij benadrukken dat de verantwoordingsorganen waarin deelnemers zijn vertegenwoordigd (VO's), belanghebbendenorganen (BO's), raden van toezicht (RvT) en sleutelfunctiehouders actief bijdragen aan het waarborgen van

evenwichtigheid en het signaleren van knelpunten tijdens de transitie. Discussies zijn soms stevig en kunnen bij tijdsdruk leiden tot spanning, maar zorgen ervoor dat alle belangen vanuit verschillende perspectieven worden gewogen wat leidt tot extra scherpte in de integrale afweging en meer draagvlak onder deelnemers en werkgevers.

3. Hoe pensioenfondsen beleggen

In Nederland vormt het pensioenstelsel een unieke driepijlerstructuur met de AOW (1), het aanvullende pensioen via de werkgever (2) en ruimte voor individuele, aanvullende pensioenvoorzieningen (3)n. Pensioenfondsen beheren hierbij meer dan 1.600 miljard euro aan via de werkgever ingelegde premies. Omdat een goed pensioen niet kan worden bereikt met eenvoudig sparen, beleggen pensioenfondsen dit vermogen gespreid in onder meer aandelen, obligaties, vastgoed en infrastructuur, met als doel een zo hoog mogelijk pensioen tegen aanvaardbare kosten en risico's. Pensioenfondsen zijn lange termijnbeleggers en staan primair opgesteld om met ingelegde premies een goed en langjarig rendement voor werkenden en gepensioneerden te realiseren.

Bij het beleggingsbeleid staat het belang van deelnemers dus centraal: fondsen moeten voorzichtig omgaan met het geld, onnodige risico's vermijden en kosten beheersen. Daarbij zijn zij wettelijk verplicht rekening te houden met risicopreferenties van deelnemers. Ook zijn fondsen wettelijk verplicht rekening te houden met duurzaamheidsrisico's, zoals klimaatverandering, omdat deze de financiële prestaties van ondernemingen kunnen beïnvloeden. Daarnaast letten pensioenfondsen op bredere maatschappelijke effecten, bijvoorbeeld door beleggingen in ondernemingen die corrupt zijn of gebruikmaken van kinderarbeid of corruptie te vermijden. Of vanuit de aandeelhoudersrol met ondernemingen over verbetermogelijkheden in gesprek te gaan. En juist te investeren in betaalbare woningbouw of groene energie, mits passend bij het doel om rendement te behalen voor deelnemers tegen aanvaardbare risico's. Dergelijke investeringen in maatschappelijke opgaven kunnen alleen met stabiel, lange termijnbeleid met goede voorwaarden voor langjarige beleggingen worden geïntensiveerd. Daarbij is een zekere schaalgrootte en programmatische aanpak noodzakelijk. Pensioenfondsen zien graag dat de overheid publiek-private financieringssystemen meer omarmt en dat Invest-NL wordt doorontwikkeld naar een krachtige nationale investeringsinstelling die publiek-private impactvolle investeringen stimuleert (zie ook onze [brief aan de informateur](#)).

Het beleggingsbeleid van pensioenfondsen wordt afgestemd op de risicopreferentie van de deelnemers en verder ontwikkeld mét inbreng van deelnemers via onderzoeken, enquêtes, dialogen en met het verantwoordingsorgaan. Fondsen leggen over hun beleggingsbeleid uitgebreid verantwoording af in lijn met Europese en Nederlandse regelgeving. Zo werken pensioenfondsen aan een solide pensioen voor nu en later, in een wereld die gezond en leefbaar blijft.